

پاش ناگر کهوتنهوه: سه لامهتی ئاوی خوار دنهوهی تایبتهتی و خزانانی ئاوی

زانباری کۆمهڵگا

ئەگەر له ناوچهیهک دهژیت که تووشی ناگر کهوتن بووه، لهوانهیه خزانانی ئاوی خوار دنهوهت بههۆی پاشماوهی ناگر کهوتن، خۆلمهیش، لاشهیی گیانداران و یان گهر دلهی مهوادی دژه ناگر له ههوا دا، پیس بووینت.

ئەگەر تانی ئاوی، شکل و بۆنی تایبتهتی ههیه، مهخۆرموه و به ئاژمهکانیش مهده.

ئاوی رووبار و چهسهکان بۆ خوار دنهوه و بهکار هێنان نابیت مهگەر ئهوه که به باشی پاکژ (میکرۆب کوژ) کرابیت.

ئاویک که له بیرى قوول و مرگير ابیت شیواوی بهکار هینانه.

چۆن بهرگری بکهین له پیسبوونی خزانانی ئاوی خوار دنهوه؟

به له ناگر کهوتن:

- له بهستران و تووندبوونی دهرگای خزانکه دلهیا بهوه
- کاتیکی که ههست به مهترسی ناگر کهوتن دهکهیت ئهوه بۆریانهی که پهیوهنیان به خزانکهوه ههیه جیا بکهوه.

پاش ناگر کهوتنهکه:

- تههیا کاتیکی بۆریهکان به خزانکهوه بههسته که سهربانهکهت خاوتنکردبیتهوه و یان باران شۆردبیتهوه.

ئەگەر بهر له جیاکردنهوهی بۆریهکان باران بباریت دهبی چی بکریت؟

- بهر له بهکارهێنانی ئاوی سهربان، ئاودان (پلوسک) و ئەگەر بکریت ئاوی خزانکه بهشکنه تا له پیسبوونیان دلهیا بپوه.
- پنیوست ناکات ئاوهکه تاقی بکهیهوه چونکه پیسبوونی ئاوی به گشتی نابینریت.
- ئەگەر ئاوی خزانکه پیس بووینت، تام یان ڕهنگ و بۆنی دمگۆردریت.
- ئاوی پیسبوو نابێ بخوریتهوه و یان بۆ چیشتلینان و بهکار بهینریت. ئاوی خوار دنهوهت له سهراوهیهکی دیکه دابین بکه.
- ئاویک که شیواوی خوار دنهوه نییه دمکری بۆ ئاودیری باخچه بهکار بهینریت.

ئەگەر له خزانانی ئاوی خوار دنهوه لاشهیی گیانداران دۆزیوه دهبی چی بکهیم؟

بۆ لابردهنی لاشهیی گیاندار له سهربان، لهناو ئاودان و یان خزانانی ئاوی، حهتمین دهستکێش لهدهستت بکه. دهستکێشهکان پاش بهکارهێنان فری بده و بهر له بهکارهێنانی دووباره، خزانکه پاکژ بکه. دمکری به کولاندنی یان بهکارهێنانی کلۆر، ئاوی پاکژ کریت.

ئەگەر دهتههویت بۆ خوار دنهوه ئاوهکه بهکار بهینت دهبی ئهوانده بیکولنیت که به بهردهوامی ههلم بکات و لهناو کتریهکه بلیق دروست بیت. کتری ئوتوماتیک بۆ ئهم مهسهله گونجاو.

بۆ پاکژکردنی خزانانی کلۆر بهپینی رینماییهکانی خوار موه کار بکه.

بۆ ههس 1000 لیتر ئاوی ناو خزانکه دمهوانی:

- 125 میلی لیتر یان 125 گرام سپیکه موهی خاوهن کلۆر 4 لهسهکار هینانی سپیکه موهی خاوهن مهوادی سابوونی و بۆندار، و یان
- به نزیکه 40 میلی لیتر یان 40 گرام کلۆری 12.5 لهسهدی که له ههوزدا بهکار دههینریت و یان کلۆر که له پیشهسازی شیر مههیندا بهکار دههینریت پنهوه زیاد بکهیت.
- ههروهها دمهوانیت 8 میلی لیتر یا 8 گرام تۆزی کلۆری 65 لهسهد تایبتهت به ههوزی پنهوه زیاد بکهیت.

تیبینی: هر کهوچکی جای به نژیکی پینج گرامه.

24 کاتژمیر کات پینویسته بو ئومیکه ئاو به تهاوی پاکژ کریتسهه. پاش ئهم ماویه دمتوانیت ئاومکه بهکار بینیت.
پاش کلورلیدان، 24 کاتژمیر پینویسته بو ئومیکه ئاو به تهاوی پاکژ کریتسهه. پاش ئهم ماویه دمتوانیت ئاومکه بهکار بینیت.

چهند ماوه پاش ناگرکهوتنهکه دهتوانم خهزانی ئاوی خواردنهوه بهکار بینیم؟

ئهمگه ئاوی ناو خهزان پیس نهبووه دمتوانیت بهکار بینیت. لهگهل ئهمشدا، بوریهمکان بهر له خاوینکردنی سهربان و بان بهر له بارینی ریژمیکی گهنجای باران دیسان مهبهستهوه.

- تهنیا کاتیک که همموو تیپینیبهکانی سهلامعتیت رمچاو کردیت دمتوانیت کار بکهیت بو خاوینکردنهوهی پاشماوهکان و خولمیشی سهربان و ناو ناودانهکان.
- خهزانی ئاوی تو پاش ناگرکهوتنهوه پیوستی به خاوینکردنهوه نیبه مهگه ئهوه که بهریژمیکی زور پیس بووینت و ناوی ناو ئهوه بههوی نژیکی له مهادی دژه ناگر تام و بونی نانااسایی ههینت.
- باشتر ئهویه که به خاوینکردنهوهی خهزان، کهسیکی شارمزا بهکار بینیت. کارکردن له شوینی داخراو، مهنترسیداره.

بو زانیاری زیاتر

- بو دابینکردنی ئاو بان داواکاری بو پسپوری خاوینکردنهوهی خهزانهکان، دمتوانی پهیوهندی بکهیت به environmental health section ئهنجومهنی شاری خوت.
- بو زانیاری زیاتر دهربارهی ناگرکهوتنهوه له ویلایمتی فیکتوریا، پهیوهندی بکه به ژماره تلهفونی 1800 240 667 تاییهت به سیستمی راگهیانندی ناگرکهوتنهوهی فیکتوریا.
- بو زانیاری زیاتر دهربارهی ناگرکهوتنهوه و تهندروستی گشتی، دمتوانی سهردانی نامیلکهکانی زانیاری بکهیت له یهکهی تهندروستی ناوچهیی Department of Health به ناوینشانی خوارهوه:

<https://www2.health.vic.gov.au/public-health/environmental-health/climate-weather-and-public-health/bushfires-and-public-health>

مؤلتهی چاپ و بلاوکردنهوه له ویلایمتی فیکتوریا، Treasury Place, Melbourne

شوباتی 2021، Department of Health، ویلایمتی ویکتوریا ©